

Za izdavanje ovog djela poznatog češkog pisca Zamarovskog u tečnom prijevodu M. i P. Jirsaka "Školska knjiga" zaslužuje svaku pohvalu. Nasljedje se Antike neprekidno primjenjuje u stvaralaštvu na svim područjima suvremena života što je posljedica njegova izuzetnog bogatstva i značaja. No za njim se često posize bez dovoljnog poznavanja. Da bi se spriječili nesporazumi koji zbog toga nerijetko nastaju, ovakvo je djelo nesumnjivo korisno i potrebno.

Ideja da se takvo djelo stvori našla je u Zamarovskom odličnog realizatora. Njegov čitak, lagan i zanimljiv stil (koji poznajemo iz nekih djela ranije prevedenih: "Otkriće Troje", na primjer) daje izuzetnu pristupačnost podacima koje pruža. Zbog takva iznošenja dosta teških sadržaja knjiga je idealna za školsku upotrebu, osobito u našim srednjim školama. U njima se antičko nasljedje zbog nedostatka vremena svodi na suhoparno učenje gramatike i često postaje prava muka učenicima, kojima na taj način golemo bogatstvo Antike ostaje potpuno skriveno.

Da bi upotrebljivost pojmova i imena donijetih u ovoj svojevrsnoj enciklopediji grčke i rimske mitologije bila povećana, provedena je akcentuacija hrvatskog izgovora imena što je odličan potez priredjivača (obradila O. Perić), i pomoći će bez sumnje da se oslobodimo mnogih pogrešaka koje nam svakodnevno paraju uši. Ipak treba zamjeriti priredjivačima da uz transkripcije grčkih izvornika ne donosi i izvornu akcentuaciju.

Druga bi se važna primjedba odnosila na hrvatski izgovor grčkih i latinskih imena. Da smo na tom polju daleko bilo od kakva

sustavnog rješenja, to sigurno nije krivnja priredjivača, ali je ipak trebalo provesti jedan princip, da se u istoj knjizi ne dogode nesuglasja kao na primjer Pelops i Keiks (prema nominativu) nasuprot Astijanakt (tvoreno prema genitivu).

Nadalje, ako već u predgovoru stoji da su u djelu vršeni manji zahvati kako bi se smanjili podaci o češkoj i slovačkoj baštini zasnovanoj na Antici i zamijenili podacima o našoj, onda je to valjalo učiniti znatno temeljitije, a ne zanemariti niti originalne nalaze s našeg područja (npr. sarkofag Hipolita i Fedre u Arheološkom muzeju u Splitu), niti djela nadahnutu Antikom (npr. Držićev "Amfitruo" ili Kranjčevićeva pjesma inspirirana Astrejom).

Na žalost, u djelu koje bi trebalo objašnjavati pojmove Antike mogu se naći neke pogreške koje su se morale izbjeći već pri prijevodu, a isto tako i kod revizije. Pisati o amfiteatru u Epidauru jedna je od takvih pogrešaka (str. 38). Poznato je, naime, da se amfiteatar pojavljuje tek u rimskom graditeljstvu, a u Epidauru se nalazi izvanredno sačuvan primjer grčkog teatra (koji, uostalom, i danas služi svrsi).

Svi nedostaci nisu toliki da bi ugrozili namjenu ove knjige, jer nam je takav pristupačan priručnik prijeko potreban. No čitati je valja uz - oprez.

Bruna Kuntić - Makvić